Kompostimine

Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirja kohaselt loetakse kõik jäätmevaldajad kohtkompostijateks, kes köögi- ja sööklajäätmeid vedajale üle ei anna. Jäätmehoolduseeskirjas on lisaks kompostimise tingimusteks:
Biolagunevaid jäätmeid tohib tekkekohal kompostida tiheasustuses kortermajade, üksik- ja ridaelamu kinnistutel ja hajaasustuses kõigi elamutüüpidega kinnistutel. Aia- ja haljastusjäätmeid võib kompostida lahtiselt aunas, köögi- ja sööklajäätmeid nõuetekohase kinnise kompostriga. Hajaasustusalal võib köögi- ja söögijäätmeid kompostida lahtises aunas ümbruskonnale ohutult nii, et see ei soodustaks kahjurite levikut ega tekitaks muid häiringuid.
Komposti ei tohi panna jäätmeid, mis muudavad komposti kasutamiskõlbmatuks. Kompostrid ja –aunad peavad paiknema naaberkinnistust vähemalt kahe meetri kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti ega asuma puurkaevu, -augu sanitaarkaitsealal ja/või hooldusalal. Biolagunevate jäätmete kompostimisel tuleb tagada, et toimuksid aeroobsed lagunemisprotsessid. Korrastamata, roiskuva, haisva, taimehaigusi levitava, keskkonnale ja inimese tervisele ohtliku ja mittesobivasse kohta rajatud kompostimiskoha peab kinnistu omanik omal kulul likvideerima.
Kompostimine ei välista jäätmevaldaja võimalust kasutada jäätmete kogumismahutit ja anda jäätmeid üle jäätmevedajale.

Kui biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid ei ole kinnistul eeskirja kohaselt võimalik kompostida peab kinnistul olema toidu- ja köögijäätmete teistest jäätmetest eraldi kogumiseks vastav konteiner ning sellega kogutavad jäätmed tuleb anda üle jäätmevedajale. Kui biolagunevad aia- ja haljastujäätmeid ei ole kinnistul eeskirja kohaselt võimalik kompostida, tuleb need üle anda korraldatud jäätmeveo raames korraldatavate veoringide käigus või üle anda jäätmejaama.

Peamised kompostimisvõimalused:

1) Tavaline komposter
Kompostri võib poest osta või ise ehitada. Pealt ja külgedelt peab komposter olema kinnine. Soovitav on komposter vooderda metallvõrguga, et hoida närilised eemal.

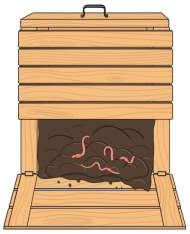

2) Aunkompostimine
Kompostimine lahtiselt aunas. Ei vaja kasti.

3) Kiirkomposter
4) Kottkompostimine
5) Vermikomposter

Kompostimist soodustavad sammud:

- Materjalide õige tasakaal - kompostisegus peab olema enam-vähem pooleks rohelist materjali (kartulikoored, värskelt niidetud muru ja toidujäätmeid) ning kiulist materjali (näiteks kuivanud lehed, oksaraod, majapidamispaber, saepuru).
- Kompost tuleb laduda kihiti (näiteks muruniide, köögijäätmed, muld, turvas, oksad, lehed) ja lisada peenemaid oksi või puistematerjali. Kui kompostis on vaheldumisi toidujäätmed aiajäätmetega, siis tõuseb kompostis temperatuur ja kompostimise protsess toimib.
- Õhulisuse tagamine - liiga tihe või liiga märg kompost hakkab mädanema, sel juhul on vaja lisada kompostile oksaraage, mulda, turvast, mättamulda, heina, hekseldatud põhku või ka ökopelleteid. Samuti tuleb komposti segada või hargiga komposti õhutada/kohendada.
- Niiskuse tasakaal - liigne kuivus ei lase kompostil kuumeneda ja kompostimise protsessid ei saa käivituda. Sel juhul võib komposti kasta. Liigne niiskus hävitab aga vajalikud mikroorganismid ning kompost hakkab mädanema ja haisema. Sel juhul segada komposti hulka kiulist materjali õhutamiseks.
- Toitained süsinik ja lämmastik - oksad, oksahake, muru, hein, kuivanud puulehed sisaldavad vähe lämmastikku. Komposti käima minemiseks on lämmastikku juurde vaja. Rohkelt on lämmastikku näiteks köögijäätmetes, aiajäätmetes, värskelt niidetud murus, nõgestes, aga ka sõnnikus.

Lisainfo leitav: https://kliimaministeerium.ee/biojaatmed ning https://kompostiljon.ee/.

EESTI JÄÄTMEHOOLDUSKESKUS